

Kortársunk, Csehov

KÖNYVKRITIKA - KETTEN EGY ÚJ KÖNYVRŐL - LXVI. évfolyam, 48. szám, 2022. december 2.

► Ketten egy új könyvről – *Csehov: A szerelemről és más történetek. Válogatta és fordította Morcsányi Géza. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2022, 338 oldal, 4499 Ft*

Morcsányi csak az 1883-1900 közötti évek terméséből válogatott, de például az 1885-ös esztendőből, amikor Csehov mintegy 80 (!) novellát írt, egyetlen darab sincs a kötetben. Ezt nem azért mondom, mert probléma, hanem éppen ellenkezőleg: számomra az a nagyszerű ebben a válogatásban, hogy egy új, modernebb Csehovra látok rá, aki Morcsányi újító nyelvi ereje révén válik a „kortársunkká”.

Miben rejlik ennek a válogatásnak az újdonsága és izgalmassága? Nemcsak abban, hogy hitelesen visszaadja a mai magyar olvasónak, hogy Csehovot milyen társadalmi problémák izgatták, s mik voltak azok az „örök kérdések”, amelyeket egy szerelmi kapcsolatban lényegbevágónak látott (függetlenül attól, hogy férfi-nő vagy férfi-férfi szerelemről van-e szó, e kötetben ugyanis az utóbbira is találunk példát, lásd: *Nagyszombat éjén*). Hanem abban is, hogy Morcsányi finoman ugyan, de radikálisan belenyúlt a szövegekbe, s teletűzdelte olyan XXI. századi nyelvi fordulatokkal, amik közelebb hozzák hozzánk Csehovot és remekül megformált alakjait.